

Prace Komisji Geografii Komunikacji PTG

2021, 24(1), 96-100

WSPOMNIENIA I ŻYCIORYS DOKTORA JĘDRZEJA GADZIŃSKIEGO

Memoirs and biography of Dr. Jędrzej Gadziński

Transport przez pryzmat człowieka

Jędrzeja Gadzińskiego poznałem jako studenta. Szukałem osób z pasją do gospodarki przestrzennej i zacięciem w programach GIS. Chciałem wówczas pogłębić analizy dostępności transportu publicznego

w Poznaniu, które wcześniej prowadziłem z innym uzdolnionym studentem – Bartoszem Majewskim, dziś pracownikiem Zarządu Transportu Miejskiego. Tydzień po tym, jak omówiliśmy problem badawczy, Jędrzej mocno zaskoczył mnie. Nie zrobił pierwszego etapu analiz, ale nie czekając na dalsze wskazówki,

przyniósł prawie gotową swoją część badań. Skomplikowane działania w ArcGIS opanował on błyskawicznie i dostrzegł jak ciekawym zagadnieniem są problemy transportowe w planowaniu przestrzennym. Nasza współpraca zaowocowała serią wspólnych publikacji nt. dostępności transportowej w Poznaniu, które opublikowaliśmy na łamach „Transportu Miejskiego i Regionalnego”. Zachęciło to Jędrzeja do pozostania na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza i rozpoczęcia studiów doktoranckich.

Choć temat dostępności lokalnego transportu był cały czas pasją Jędrzeja, to systematycznie poszerzał on swoje zainteresowania badawcze m.in. o transport rowerowy (m.in. współpracując z Ryszardem Rakowem), relacje między rozwojem transportu a ochroną środowiska czy ocenę liberalizacji regionalnych przewozów pasażerskich, którą wspólnie prowadziliśmy w województwie kujawsko-pomorskim. Pasja, poszerzenie horyzontów badawczych i ciężka, systematyczna praca owocowały dużą liczbą publikacji, z których najciekawszą była napisana wspólnie z Adamem Radzimskim na temat wpływu Poznańskiego Szybkiego Tramwaju na rynek nieruchomości. Pokazywała ona, że również w Polsce nabywcy są gotowi zapłacić więcej za mieszkanie, które jest świetnie skomunikowane transportem szynowym.

Przez cały okres działalności naukowej Jędrzej był związany z UAM. W ostatnich latach swojego życia współpracował również z Instytutem Rozwoju Miast i Regionów w Krakowie współtworząc raport o stanie miast, będący wkładem w budowanie bazy wiedzy o współczesnych polskich miastach.

Temat dostępności transportu publicznego towarzyszył Jędrzejowi do końca życia. Temat ten był dla niego czymś więcej niż ważnym społecznie i pasjonującym naukowo zagadnieniem badawczym, wpasowywał się on w pewne postrzeganie świata przez Jędrzeja: patrzeć na zjawiska przez pryzmat człowieka i jego godności. Ów chrześcijański sposób postrzegania świata owocował zaangażowaniem Jędrzeja w życie społeczne w wymiarze lokalnym i globalnym. Na forum miejskim dzielił się on chętnie wiedzą z zakresu transportu oraz współtworzył Stowarzyszenie „Mobilny Poznań”, działające na rzecz zrównoważonego rozwoju. Działo się to w momencie, w którym na kanwie prac nad nowym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przez Poznań przetaczała się debata o przyszłości miasta. Czy stolica Wielkopolski ma wszelkimi dostępnymi środkami budować szacowaną na 9,2 mld zł III ramę? Czy też są alternatywne wizje rozwoju transportu? Ówczesna działalność stowarzyszeń „Mobilny Poznań”, „Sekcja Rowerzystów Miejskich” czy „Inwestycje dla Poznania” trwale zmieniły dyskurs publiczny, dając

fundament dla powstania ruchów miejskich i impuls dla zmian politycznych, nie tylko w zakresie polityki transportowej.

Globalny wymiar działalności Jędrzeja związany jest ze wsparciem dla misji katolickich w Republice Zielonego Przylądka – zarówno latał on na wyspy, jak i opiekował się Kabowerdeńczykami przybywającymi do Polski. Wprawdzie od czasów studenckich Jędrzej był związany z Akademickim Kołem Misjologicznym, jednakże w duchu misyjnym wzrastał od dzieciństwa – parafię na Świerczewie prowadzą Misjonarze Oblaci. Akademickie Koło Misyjne było też miejscem, w którym Jędrzej poznał Joannę Molewską – przyszłą żonę, biologkę realizującą swoje pasje również w strukturach UAM. W 2013 r. wzięli oni ślub i doczekali się dwóch potomków: Jonasza i Jeremiasza.

Jędrzej zmarł po blisko półtorarocznej walce z nowotworem. Wspierany w niej był przez rodzinę, przyjaciół z uczelni oraz środowisko akademickie z całego kraju, również finansowo w zakupie leków, których państwo polskie nie refunduje.

dr Michał Beim

Podsumowanie dorobku naukowego

Dr Jędrzej Gadziński naukowo był związany z Wydziałem Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej oraz Wydziałem Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu od 2009 r. Wcześniej, od roku 2004 był studentem dwóch kierunków realizowanych na WN-GiG – gospodarki przestrzennej (specjalność rozwój regionalny) i geografii (specjalność kształtowanie środowiska przyrodniczego). Od roku 2009 pobierał naukę w ramach studiów doktoranckich i pracował na stanowisku asystenta w ówczesnym Zakładzie Polityki Regionalnej i Integracji Europejskiej (obecnie Zakład Geografii Ekonomicznej). Rozprawę doktorską pt. „Funkcjonowanie lokalnego systemu transportowego na tle współczesnych procesów urbanizacyjnych w aglomeracji poznańskiej” przygotował pod kierunkiem prof. dr. hab. Tadeusza Strykiewicza w 2013 r. Dysertacja została doceniona i wyróżniona m.in. w konkursie organizowanym przez Miasto Poznań na najlepszą pracę doktorską w 2013 r.

W kolejnych latach dr Jędrzej Gadziński kontynuował działalność naukową. Był autorem i współautorem blisko 60 publikacji, w tym 27 artykułów w czasopiśmie naukowych (m.in. tak renomowanych jak chociażby *Journal of Transport Geography*), autorem dwóch monografii i 23 rozdziałów w monografiach naukowych. Jędrzej Gadziński działał także na rzecz otoczenia społeczno-gospodarczego, w trakcie swojej działalności przygotował kilkanaście raportów, opra-

cowań i ekspertyz z zakresu transportu i mobilności. Dr Gadziński za swoją działalność otrzymał wiele nagród, był m.in. stypendystą Fundacji im. dr. J. Kulczyka.

Jakość badań prowadzonych przez dr. Gadzińskiego została doceniona przez środowisko naukowe. Nowatorski charakter badań oraz warsztat naukowy umożliwiły dr. Jędrzejowi Gadzińskiemu pozyskanie grantów z Narodowego Centrum Nauki. Dr Gadziński w trakcie swojej działalności naukowej był kierownikiem dwóch projektów NCN, na łączną kwotę ponad 250 tys. zł, brał także udział jako wykonawca w wielu projektach badawczych o charakterze naukowym i aplikacyjnym. Dzięki swojemu bogatemu doświadczeniu naukowemu miał okazję pełnić funkcję eksperta Narodowego Centrum Nauki, był także członkiem licznych stowarzyszeń i organizacji naukowych. Jednocześnie Jędrzej Gadziński był niezwykle życzliwym kolegą, prywatnie mężem, ojcem dwójki małych dzieci, osobą zawsze chętną do niesienia pomocy innym.

Odszedł przedwcześnie, przegrywając walkę z nowotworem, ale to co w swym krótkim życiu zdążył stworzyć zasługuje na upowszechnienie i trwałą pamięć. Prace dr. Jędrzeja Gadzińskiego zostały udostępnione w repozytorium, zamieszczonym na stronie internetowej Wydziału Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UAM. Znajdująca się w repozytorium spuścizna Jego dorobku może być cenną inspiracją dla przyszłych badań w zakresie geografii transportu, polityki transportowej oraz problemów współczesnej urbanizacji.

Opracował dr Radosław Bul we współpracy z Pracownikami Wydziału Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wykaz publikacji dr. Jędrzeja Gadzińskiego:

2020

Kośut B., Gadziński J., Strykiewicz T., 2020. Ułomności statystyki motoryzacji w Polsce i ich konsekwencje dla badań geograficznych. *Przegląd Geograficzny*, 92(2), s. 227-245.

2019

Radzinski A., Gadziński J., 2019. Travel behaviour in post-socialist city. *European Spatial Research and Policy*, 26, s. 43-60.

Gadziński J., Goras E. (red.), 2019. Transport i mobilność miejska. Raport o stanie polskich miast, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, Warszawa.

2018

Gadziński J., 2018. Perspectives of the use of smart-phones in travel behaviour studies: findings from a literature review and a pilot study. *Transportation Research Part C: Emerging Technologies*, 88, s. 74-86.

Bul R., Gadziński J., 2018. Koncepcja poprawy funkcjonowania transportu zbiorowego na Świerczewie jako element zabezpieczenia potrzeb transportowych mieszkańców. [w:] M. Tomaszuk (red.), *Bezpieczeństwo w lokalnym transporcie publicznym na przykładzie Aglomeracji Poznańskiej – podejście interdyscyplinarne*. Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań, s. 235-252.

2017

Gadziński J., 2017. Wykorzystanie telefonów komórkowych w badaniach zachowań transportowych ludności. *Prace Komisji Geografii Komunikacji PTG*, 20, 4, s. 7-19.

Gadziński J., Bul R., 2017. Planowanie przebiegu linii transportu zbiorowego w oparciu o kryterium dostępności. *Przegląd Komunikacyjny*, 4, s. 2-7.

Strykiewicz T., Kudlak R., Gadziński J., Kośut B., Dyba W., Kisiała W., 2017. Czasoprzestrzenna analiza rynku samochodów osobowych w Polsce. *Prace Komisji Geografii Przemysłu PTG*, 31, 3, s. 64-79.

Kudlak R., Kisiała W., Gadziński J., Dyba W., Kośut B., Strykiewicz T., 2017. Społeczno-ekonomiczne i przestrzenne uwarunkowania popytu na nowe samochody w Polsce. *Studia Regionalne i Lokalne*, 68, s. 119-139.

Kisiała W., Kudlak R., Gadziński J., Dyba W., Kośut B., Strykiewicz T., 2017. An attempt to model the demand for new cars in Poland and its spatial differences. *Economics and Business Review*, 3(17), 4, s. 111-127.

Gadziński J., 2017. Transport osobowy w przestrzeni miejskiej Poznania. [w:] W. Ratajczak, J. Gadziński (red.), *Dostępność transportowa w Poznaniu*, Zakład Graficzny UAM, Poznań, s. 59-84.

Gadziński J., 2017. Dostępność transportu publicznego w aglomeracji poznańskiej w 2014 r. [w:] W. Ratajczak, J. Gadziński (red.), *Dostępność transportowa w Poznaniu*, Zakład Graficzny UAM, Poznań, s. 140-158.

Gadziński J., 2017. Współczesne wyzwania komunikacyjne polskich miast. *Przegląd Planisty*, 1, s. 4-6.

2016

Gadziński J., Radzinski A., 2016. The first rapid tram line in Poland: how has it affected travel behaviours, housing choices and satisfaction, and apart-

- ment prices? *Journal of Transport Geography*, 54, s. 451-463.
- Rychlewski J., Bul R., Gadziński J., 2016. Kierunki i standardy planowania metropolitalnego systemu transportu. [w:] Ł. Mikuła (red.), *Integracja planowania przestrzennego w Metropolii Poznań – problemy, metody, osiągnięcia*, Biblioteka Aglomeracji Poznańskiej, Nr 27, Wydawnictwo Naukowe Bogucki, Poznań, s. 87-111.
- Gadziński J., 2016. Organizacja transportu publicznego [w:] T. Kaczmarek, Ł. Mikuła (red.), *Koncepcja kierunków rozwoju przestrzennego Metropolii Poznań*, Centrum Badań Metropolitalnych UAM, Poznań, s. 135-144.
- Gadziński J., 2016. Wpływ dostępności transportu publicznego na zachowania transportowe mieszkańców – przykład aglomeracji poznańskiej. *Prace Komisji Geografii Komunikacji PTG*, 19, 1, s. 31-42.
- Radziński A., Gadziński J., 2016. Jak transport publiczny wpływa na kształtowanie się rynku nieruchomości? Przykład Poznańskiego Szybkiego Tramwaju. *Prace Komisji Geografii Komunikacji PTG*, 19, 3, s. 34-45.
- Gadziński J., 2016. Wprowadzenie. *Prace Komisji Geografii Komunikacji PTG*, 19, 3, s. 5-6.
- 2015**
- Gadziński J., 2015. Systemy BRT – szansa na rozwiązanie problemów transportowych polskich miast? *Transport Miejski i Regionalny*, 8, s. 21-27.
- Pawelec M., Gadzińska J., Gadziński J., 2015. Trąd i jego postrzeganie na przestrzeni dziejów. *Annales Mis-siologici Posnanienses*, 20, s. 71-88.
- Gadziński J., 2015. The impact of local transport systems on green infrastructure – policy versus reality. The case of Poznan, Poland. *Urbani izziv*, 26, s. 65-83.
- 2014**
- Gadziński J., 2014. Wpływ polityki Unii Europejskiej na modernizację infrastruktury transportowej Poznania i innych największych polskich miast. *Biuletyn Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna*, 13, s. 123-142.
- Gadziński J., 2014. The impact of EU policies on the modernization of transport infrastructure in Poznań and other major Polish cities. [w:] P. Churski, T. Strykiewicz (red.), *Poznań – an attempt to assess changes during 10 years of membership in the European Union*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
- Gadziński J., 2014. Contemporary urbanisation processes and local transport systems in Polish agglomerations. *IGU 2014 Book of Abstracts*, Kraków.
- 2013**
- Gadziński J., 2013. Funkcjonowanie lokalnego systemu transportowego na tle współczesnych procesów urbanizacyjnych. Przykład aglomeracji poznańskiej. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, ISBN: 978-83-7986-004-0.
- Macias A., Gadziński J., 2013. Assessment of road transport environmental impact as illustrated by a metropolitan area. *Polish Journal of Environmental Studies*, 22, 6, s. 1749-1758.
- 2012**
- Gadziński J., 2012. Ocena negatywnych oddziaływań transportu drogowego na środowisko przyrodnicze. *Przegląd Komunikacyjny*, 1, s. 14-19.
- Gadziński J., 2012. Dostępność transportu publicznego w aglomeracji poznańskiej. [w:] P. Rosik, R. Wiśniewski (red.), *Dostępność i mobilność w przestrzeni*. IGI PAN, Warszawa, s. 185-195.
- Gadziński J., 2012. Lokalizacja przystanków a konkurencyjność transportu publicznego w aglomeracji poznańskiej. [w:] M. Szymczak (red.), *Transport publiczny w aglomeracji poznańskiej – propozycje usprawnień*. Biblioteka Aglomeracyjna, nr 9, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, s. 69-90.
- Gadziński J., 2012. Sieć transportu publicznego. [w:] T. Kaczmarek (red.), *Studium uwarunkowań rozwoju przestrzennego Aglomeracji Poznańskiej*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, s. 116-119.
- Gadziński J., 2012. Rozmieszczenie przystanków transportu publicznego. [w:] T. Kaczmarek (red.), *Studium uwarunkowań rozwoju przestrzennego Aglomeracji Poznańskiej*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, s. 120-125.
- Gadziński J., 2012. Czas podróży transportem publicznym. [w:] T. Kaczmarek (red.), *Studium uwarunkowań rozwoju przestrzennego Aglomeracji Poznańskiej*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, s. 126-129.
- Gadziński J., 2012. Konkurencyjność transportu publicznego i indywidualnego. [w:] T. Kaczmarek (red.), *Studium uwarunkowań rozwoju przestrzennego Aglomeracji Poznańskiej*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, s. 130-131.
- Gadziński J., 2012. Dostępność i konkurencyjność regionalnego transportu publicznego w województwie mazowieckim. Raport na potrzeby Programu rozwoju i modernizacji technologicznej transportu szynowego w województwie mazowieckim, wykonany dla Mazowieckiego Biura Planowania Przestrzennego, Poznań, Warszawa.
- 2011**
- Gadziński J., Męczyński M., 2011. Investing in sustainable urban development in Poland. *Territorial diag-*

nosis of competitiveness of urban areas in Poland. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, ISBN: 978-83-62662-70-8.

- Majewski B., Gadziński J., Beim M., 2011. Jakość i rozmieszczenie przystanków nocnego transportu publicznego w Poznaniu. *AUTOBUSY – Technika, Eksploatacja, Systemy Transportowe*, 11, s. 24-29.
- Gadziński J., 2011. Rozwój transportu drogowego jako zagrożenie dla środowiska przyrodniczego – przykład aglomeracji poznańskiej. *Journal of Ecology and Health*, 4, s. 165-175.
- Aronietis R., Pauwels T., Vanelslender T., Gadziński J., Gołędzinowska A., Wasil R., 2011. Port hinterland connections: a comparative study of Polish and Belgian cases. *Procedia – Social and Behavioural Sciences*, 20, s. 59-68.
- Gadziński J., Beim M., Majewski B., 2011. Organizacja i dostępność nocnego lokalnego transportu zbiorowego w Poznaniu. *AUTOBUSY – Technika, Eksploatacja, Systemy Transportowe*, 5, s. 24-30.
- Rakower R., Łabędzki J., Gadziński J., 2011. Konkurencyjność ruchu rowerowego w przestrzeni miejskiej. *Transport Miejski i Regionalny*, 2, s. 31-38.
- Gadziński J., Męczyński M., 2011. Investing in urban sustainable development in Poland. Risks and opportunities for Urban Development Funds. Raport dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego w ramach programu STAREBEL, Poznań–Luksemburg.
- Aronietis R., Gadziński J., Gołędzinowska A., Pauwels T., Vanelslender T., Wasil R., 2011. Improving port hinterland connection capacity: a comparative study of Polish and Belgian cases. *ERSA conference papers*, Barcelona.

2010

- Gadziński J., 2010. Ocena dostępności komunikacyjnej przestrzeni miejskiej na przykładzie Poznania. *Biuletyn Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna*, 13. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, ISBN: 978-83-62662-36-4.
- Beim M., Gadziński J., 2010. Regionalne przewozy kolejowe w województwie kujawsko-pomorskim w świetle oczekiwań mieszkańców i pasażerów. *Przegląd Komunikacyjny*, 11/12, s. 12-17.

- Beim M., Gadziński J., 2010. Preferencje transportowe mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego. *Technika Transportu Szynowego*, 4, s. 3-9.
- Gadziński J., Beim M., 2010. Dostępność czasowa celów podróży przy dojazdach lokalnym transportem publicznym w Poznaniu. *Transport Miejski i Regionalny*, 3, s. 9-13.
- Beim M., Gadziński J., 2010. Badania satysfakcji pasażerów przewoźnika Arriva PCC w Polsce. *Transport Miejski i Regionalny*, 2, s. 2-11.
- Gadziński J., 2010. Zastosowanie technik geoinformacyjnych do wyznaczania dostępności komunikacyjnej przestrzeni – przykład Tczewa. [w:] M. Tarkowski, J. Mazurek (red.), *Wybrane problemy rozwoju lokalnego w Polsce Północnej*. Gdańsk–Pelplin, s. 65-77.
- Męczyński M., Gadziński J., Konecka-Szydłowska B., 2010. Poziom rozwoju społeczno-gospodarczego i klasyfikacja małych miast w Wielkopolsce. Ekspertyza przygotowana na potrzeby aktualizacji Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Poznań.
- Gadziński J., Beim M., 2010. Public transport accessibility in Poznań. [w:] M. Schrenk, V. Popovic, P. Zeile (red.), *Cities for everyone. Liveable, Healthy, Prosperous – promising vision or unrealistic fantasy? Competence Center of Urban and Regional Planning*, Wiedeń, s. 581-590.

2009

- Gadziński J., Beim M., 2009. Ewaluacje węzłów przysiadkowych poznańskiego lokalnego transportu publicznego. *Transport Miejski i Regionalny*, 9, s. 18-24.
- Gadziński J., Beim M., 2009. Dostępność przestrzenna lokalnego transportu publicznego w Poznaniu. *Transport Miejski i Regionalny*, 5, s. 10-16.
- Ratajczak W., Beim M., Gadziński J., Rakower R., Majewski B., Łabędzki J., Jakubowicz A., Ciążela J. i in., 2009. Transport publiczny – konkurencyjność względem transportu samochodowego i rowerowego na terenie miasta Poznania. Raport w ramach programu „Akademicki i naukowy Poznań”. Miasto Poznań, Poznań.